

Verschijnt door geheel Nederland.

Woensdag

19 Juli 1944.

T E R R E U R.

(van onzen politieken medewerker).

Voordat de tyran uit ons land verdreven is zal er nog heel wat onschuldig bloed vergoten worden. Stalin heeft nog niet zo lang geleden den Duitscher vergeleken met een gewond roofdier, dat zich terugsleept naar zijn hol om daar den genadestoot te ontvangen. Dit roofdier heeft echter zijn klauwen nog en het wreekt zich voor zijn eigen lijden op den weerloozen mensch. Von Kluge, de oorlogsmisdadiger van Creil, heeft terstond bij de overname van het commando in Frankrijk met een decreet van 7-Juli bepaald, dat de Fransche vrijheidstrijders als franc tireurs moeten worden beschouwd. Dat wil zeggen, dat de veldmaarschalk aan zijn officieren en aan de gestapo een jachtacte op de bevolking heeft verstrekt. Het drama van Dinant uit den vorigen oorlog, dat de geheele wereld in opstand bracht tegen de Duitsche bestialiteit, heeft onder Von Kluge's gezag reeds zijn voortzetting verkregen in de uitmoording van twee Fransche dorpen. Eisenhower heeft als antwoord op het Duitsche decreet van 7 Juli verklaard, dat de Fransche partisanen onder generaal Koenig direct onder het geallieerde opperbevel stonden en dat de maquis, die in Zuidoost Frankrijk met een duidelijk zichtbaar onderscheidingssteeken strijden, een legeronderdeel van de geallieerde expeditietroepen vormen. De maquis zijn geen ondergrondsch leger meer; in verscheidene districten van Frankrijk strijden zij als geregelde troepen; in den Elzas houden zij zelfs enkele landstroken bezet, na deze van Duitsche soldaten gezuiverd te hebben. Het is derhalve dan ook misdadig uit volkenrechtelijk oogpunt om deze troepen als franc tireurs te beschouwen. Doch de Duitschers zullen zich thans niet meer storen aan rechtsbegrippen. Zelfs de door Eisenhower aangekondigde represailles, ingeval Von Kluge's decreet wordt opgevolgd, zullen zij in den wind slaan. Alle begrippen van moraal en krijgseer hebben zij verlaten en de Duitscher zal zijn doodstrijd voeren met een primitieve barbaarsheid.

Op dit punt is de openbare meening van het Britsche volk den laatsten tijd zeer geschokt door de mededeeling van Minister Eden omtrent den dood van de uit gevangenkampen ontsnapte Britsche militairen. Het is onomstootelijk komen vast te staan, dat de Duitschers in koelen bloede een groot aantal ongewapende krijgsgevangenen, die een ontvluchttingspoging deden, hebben terechtgesteld, hetgeen onder de omstandigheden, welke in dit geval golden, in flagranten strijd met het oorlogsrecht was. In het Britsche parlement is uitvoerig gesproken over deze nieuwe wandaad van de Deutsche leiding. Daarbij is ook het lot van de gestapo ter tafel gebracht. Het blijkt, dat de staf van de gestapo, dus niet daarbij gerekend de ontelbare betaalde agenten in de bezette landen, uit

uit 200.000 man bestaat. Sir Robert Vansittard wilde zeer scherp tegen dit canaille optreden en ofschoon de regering niet precies haar voornemens kenbaar heeft gemaakt is het wel duidelijk gebleken, dat wie van die illustere 200.000 bij het beëindigen van den oorlog levend in handen van de geallieerden valt, warespelt geen rustigen ouden dag zal hebben. Het verheugt ons, die in de bezette landen zoo veel te lijden hebben van dit officieele Duitse gangsterdom, dat men bij voorbaat geen medoogen zal kennen met dit leger van menschelijke bloedhonden en beroepssadisten.

Ja, onze verbittering heeft weer nieuw voedsel gekregen. Hier zijn de feiten. In Sneek is een berucht gestapoagent werkzaam geweest, een zekere Kooy, wiens vriendschap met den Sneeker burgemeester Schut bekend staat. Een van de verzetsgroepen heeft Kooy op 12 Juli bij het verlaten van het spoorstation te Sneek in een auto geworpen en hem gevangelijk weggevoerd. Dienzelfden nacht reed een autobus met 30 gestapoagenten Sneek binnen voor het uitvoeren van de represailles. Vijf weerlooze burgers, die niets met de verzetsgroepen te maken hadden, die waarschijnlijk van de ontvoering van den verrader Kooy nog zelfs volkomen onkundig waren, zijn op de straat gesleurd en met revolvergeschoten in den nek afgemaakt. De Gem. Secr. L. Rasterhoff, aan wien eenzelfde lot werd toebedacht, is levensgevaarlijk gewond, wij weten niet of hij den aanslag overleefd heeft. Van hen, die vermoord werden noemen wij: de bakker L. Bakker, de kleermaker A. v. d. Heide, de leider van het distributiekantoor Koelstra en een man zonder beroep Tekelenburg, wiens neef als politiek tegenstander van de NSB bekend stond, zoodat in dit geval de moordenaars waarschijnlijk een "fout" maakten.

Gaan wij verder. In Arnhem werd de N.S.B. functionaris Wunderink met zijn vrouw en wel op zijn verjaardag in zijn huis doodgeschoten. Het echtpaar kreeg een partij-begraffenis en de leeraar Brumel een doodelijk gestaposchot in den nek, omdat hij het ongeluk had tegenover de Wunderink's te wonen en de NSB. plus gestapo het in hun moordlust het makkelijkst vonden den dichtsbij wonenden Nederlander als slachtoffer voor hun represailles te nemen.

In Nijmegen heerscht ook een gespannen toestand, omdat daar vijf landwachters vermoord zijn. Een van deze heeren, die op den brug over den Waal burgers controleerde, of zij zich niet schuldig hadden gemaakt aan den misdaad van het kersen plukken, wekte zoodanig den woede op van een Nijmeegsch kersen-eter, dat hij zich over den brug in de Waal geslingerd bemerkte en de Waal verloochende eens haar "lotsgebondenheid" met Duitse wateren, door de N.S.B.-er te doen verdrinken. Nijmegen heeft straf; rigoreus straf, de juiste omvang der represailles is ons niet bekend, wel weten wij, dat o.m. als strafmaatregel bij de burgerij hier en daar meubels gevorderd zijn. (naar wij nog vernemen ook enkele duizenden fietsen). Dit gebeurde in de stad, welke de N.S.B. voor zich wilde winnen, profiteerend van het ongelukkige bombardement.

Zoo gaat de lijst verder; wij hebben slechts enkele feiten uit de laatste dagen vermeld; de droeve lijst van rond 500 politieke gevangenen per maand, welke in ons land vermoord worden, wordt aangevuld door een lijst van burgers, die niets te maken hebben met zgn illegaliteit, ja die zelfs uit voorzichtigheidsoogpunt wars staan tegenover ieder verzetswerk, doch die ten offer vallen aan de brutale moordlust- wij zouden er geen ander woord voor weten- van de Duitschers en de galgenbrokken van Mussert.

Er is maar een antwoord hierop: oog om oog, tand om tand. Ook na den oorlog kan men van ons geen ethische bespiegelingen en een zacht oordeel verwachten, wanneer het lot bepaald moet worden van de lieden, die ons het woord terreur hebben leeren kennen. De leer der humaniteit willen wij eerst dan weer verkondigen wanneer wij weer in een schoon huis onzen intrek nemen en dat wij dan weer met liefde zullen helpen inrichten.

.....

PANIEK IN OOST-PRUISEN.

(van onzen militair medewerker)

Met eenig leedvermaak ziet de wereld toe, hoe de bevolking van Oost-Prui-

Oost-Pruisen in een ware paniekstemming is geraakt door de snelle vorde-
ringen van de Russische legers. Er liggen verschillende rapporten voor
ons, voornamelijk uit Zweedsche bron, welke een beeld geven van de gren-
zenlozen verwoesting, waarin het verkeerswezen is geraakt. In Oost-Pruisen
wonen ongeveer drie-miljoen Duitschers (deze provincie is belangrijk
groter dan Nederland, doch kleiner dan Zwitserland,) die geen van allen
de komst van de Russen willen afdwachten. Bovendien heeft de Duitse oor-
logsindustrie als gevolg van de zware Engelsche en Amerikaansche bombarde-
menten een zeer groot aantal belangrijke fabrieken van West-en Midden-
Duitschland naar Oost-Pruisen overgebracht, zooals de Russen een deel van
hun zware industrie naar den Oeral verplaatsten. Met deze fabrieken zijn
tienduizenden arbeiders meegekomen en bovendien nog vele duizenden parti-
culieren, die de nachtmerrie van de bombardementen wilden ontvluchten.
Zoodoende is Oost-Pruisen wat men noemt eivol. Men kan zich dan voorstel-
len, als die miljoenen menschen door een paniek bevangen, de spoorstati-
ons bestormen en de landwegen met allerlei voortuigen vullen en practisch
onbegaanbaar maken voor militair vervoer... Oost-Pruisen heeft talrijke
grote landgoederen, waar de echte, fanatieke Pruisen geboren en getogen
zijn, waaronder zeer velen, die de hoogste plaatsen in de legerleiding
innemen en die in de partij-élite belangrijke functies bekleeden. De Duit-
scher heeft zich in de wereld gehaat gemaakt doordat de Pruis de leiding
van het volk tot zich toetrok. Een belangrijk contingent van dit gehate
en verwenschte Pruisendom werd door de Oostpruisische provincie geleverd.
Dit land, waarvan de namen van zoovele Pruisische landjonkers verbonden
zijn, zal het eerste Duitse gebied zijn, dat kennis maakt met het Rode
Leger, hetzelfde Rode Leger, dat in zijn opmarch van Stalingrad, van
Woronesj en van Leningrad, overal waar het de Duitschers terugvloeg, ge-
tuige was van de gruwelen door de Duitse bezetting de Russische bevol-
king aangedaan. In de drie Wit Russ. legers, die thans de grens van
Pruisen naderen, strijden soldaten, die uit Orel komen, uit Koersk en
Nowgorod, Smolensk of Kief, die hun steden verwoest hebben gezien, die
niet weten wat er van hun ouders of kinderen geworden is. Die soldaten
zal men het niet ten euvel duiden, wanneer zij, op Duitse grondgebied
gekomen, wel eens handelingen zouden kunnen bedrijven, die uit hun wraak-
gevoelens voortkomen. En het eerste Duitse land, dat zij zullen betreden
is juist het Oost-Pruisen. Is het dan te verwonderen, dat de Duitschers,
die daar wonen, liever alles in den steek laten, dat de ontmoeting met
de eerste Russen af te wachten? De Duitse autoriteiten zijn de toe-
stand niet meester. Men begon ruim een week geleden met een reisverbod
vanen naar Oost-Pruisen. Dat hielp niet; de treinen, die uit de Oost-
Pruisische stations vertrokken werden eenvoudig vastgehouden door de wil-
de menigte. Met honderden vrachtauto's komt de NSKK naar Koningsbergen om
daar te redden wat er te redden valt. In koortsachtige haast worden de
haveninstallaties overgeplaatst naar Danzig en Gdynia: monnikenwerk, want
eerlang zullen de Russen ook daar zijn, doch men heeft de havens nodig,
hoog nodig, nu het spoorwegnet in Polen zoo schrikbarend geteisterd wordt
door de Poolische vrijheidsscharen, die in hun driestheid zelfs drie stad-
jes in het Poolse land "veroverd" hebben (Krowo, Minkir en Sjewinski).
De Duitse spoorwegcommandant heeft zelfs het baanvak Warschau-Brest
Litowsk voor onveilig verklaard vanwege de talrijke aanslagen. Daarom
heeft de Duitse legerleiding de Oostzeehavens nodig voor de ravitail-
leering van het leger. Maar alles, wat van regeeringswege wordt gedaan,
het terugbrengen van de fabrieken, het verplaatsen van de regeeringsin-
stellingen, en ook de troepenbewegingen en de aanvoer naar het front, dat
alles ondervindt een sterke belemmering door de vluchtende bevolking.
Zoo ziet het er uit in Oost-Duitschland, nu de Russen de Njemenlinie ten
Noorden van Grodno verbroken hebben als de laatste natuurlijke verdedi-
gingslijn voor de Oost-Pruisische grens. De Russen zullen revanche nemen,
niet alleen voor de gruwelen, door den Pruis de Russische bevolking aan-
gedaan, maar ook voor de beide nederlagen, welke het Russische leger in
den vorigen oorlog in het grensgebied van Oost-Pruisen tegen de Duitschers
geleden hebben: Tannenberg (23-31 Aug. 1914) en de Masoerische Meren
(5-15 Sept. 1914).

KORTE BERICHTEN.

ITALIË. Arezzo is na 15 dagen strijd gevallen. De geallieerde troepen naderen Livorno en zijn thans 9 Km voor de buitenwijken genadert, Pecioni, Cianni, Pise, Poggibonsi en Tivoli werden veroverd. De troepen naderen Fabriano. Het 8ste leger is door het dal van de Arno getrokken. Frankrijk. St Oportune en St. Patrice werden veroverd. De Amerikanen naderen de hoofdstraatweg Lessay-Periers. Esquai werd door de Britten veroverd. Dit plaatsje ligt tusschen de Odon en de Orne. De Ay, ten Oosten van Lessay, hebben de geallieerden overgestoken. Zondagnacht vielen Mosquito's Berlijn aan. Op 1 Km afstand zijn de geallieerden thans van Evrecy genadert. Ermelle (bij St Lô) viel in handen van de geallieerden.

LAATSTE BERICHTEN.

Het Roode Leger heeft een doorbraak geforceerd bij Brest Litowsk. De rivier Njemen, ten Westen van Grodno, werd overgestoken. In Oost-Pruisen worden inderhaast versterkingen en verdedigingsstellingen opgeworpen. Bij Caen plaatselijke gevechten, waarbij de geallieerden terreinwinsten maakten. In Italië vormde het 8ste leger over de Arno een bruggenhoofd. Ten Westen van Arezzo terreinwinst voor de geallieerden. Verder over het geheele Italiaansche front vooruitgang. Mosquito's vannacht weer boven Berlijn. Op doortocht naar gevangenkampen lieten de Russen door Moskou 57.000 Duitse gevangenen marscheeren, waaronder 20 generaals. Voorwaar een prachtig staaltje van propaganda. De Regeeringdienst te Londen deelde mede, dat het gevraagde ontslag van Mr Angeren, als Minister van Justitie, aangenomen is. Tegelijkertijd heeft hij de benoeming van zijn vorige functie Secr. Generaal van het Dep. van Justitie, aangenomen. Tot Minister van Justitie is benoemd : Mr G.J.v. Heuven Goedhardt, die pas kort geleden uit bezet Nederland is overgekomen, dus die bijna 4 jaar de bezetting aan den lijve heeft ondervonden. Mr G.J.v. Heuven Goedhardt is 43 jaar. Hij heeft te Leiden gestudeerd en is aldaar gepromoveerd. Hij was tot 1933 Hoofdredacteur van De Telegraaf. Daarna is hij overgegaan als Hoofdredacteur naar het Utrechts Nieuwsblad, waar hij onmiddellijk na de capitulatie ontslagen is, en een N.S.B. er in zijn plaats kwam. Het Utr. Nieuwsblad was principieel sterk tegen het Nationaal Socialisme. (partij. Mr G.J.v. Heuven Goedhardt is nimmer aangesloten geweest bij een politieke Min. Pres. Prof. Gerbrandy heeft een rede gehouden, waarin hij o.m. zei: dat met de mogelijkheid rekening gehouden moet worden, dat voor den winter de bezette gebieden, bevrijd zullen zijn van den onderdrukker. Verder gaf hij een beschouwing over het oorlogstooneel in het algemeen. Tevens gaf hij te kennen dat de wijzigingen van het Kabinet in volkomen harmonie geschiedt zijn. Mr van Angeren, zoo zeide hij; had te kennen gegeven de verantwoordelijkheid als Min. van Justitie niet te kunnen dragen.

.....
HET ONDERGRONDSCH FRONT

Op 19/20-5-'44, is Andries Lox Hoofdonderwijzer te APPELSCHA, door revolver schoten gedood.
Op 1/2-6-'44, werd een lid der Landwacht, na buiten gelokt te zijn, gewond.
Op 6-6-'44, werd een onderhopman der NAD, te OVERBERG, die in het bezit was van een motorrijiel, door een aldaar staand persoon in uniform der NAD, met pistool bedreigd. De onbekende persoon dwong hem tot afgifte van het motorrijiel.
Op 9-6-'44 is door 2 met pistolen gewapende personen het Gem. huis te VOLLENHOVEN, overvallen. Het geheele bevolkingsregister is medegenomen. Te ARNHEM werd een transportauto, van de Deutsche Dienstpoststelle, gestolen.
Op 10-6-'44, omstr. 17.30 uur, is de onderluitenant der Mar. te ZALTBOMMEL bij controle door een schot in het hoofd levensgevaarlijk gewond.
Op 11-6-'44, omstr. 22.30 uur, werd uit het Huis van Bewaring te ZUTPHEN, door 5 personen een overval gepleegd, waarbij 1 politiek gevangene bevrijd.
Op 8-6-'44, omstr. 22.45 uur, is de stroop-opslagplaats der Duitse Weermacht in brand gestoken en geheel uitgebrand.
Op 15-6-'44, omstr. 13.30 werd het Gem Huis te STAD-DELLEN een overval gepleegd, waarbij een groot aantal distributiebescheiden werd ontvreemd.
Op 18-6-'44, omstr. 10.50 uur is op het Gem Huis te VIERLINGSBEEK een overval gepleegd, waarbij allerlei materiaal werd medegenomen.
Op 17-6-'44, omstr. 21.30 uur in het Stads- en Academisch Ziekenhuis te UTRECHT, een arrestant voor de S.D. die daar verpleegd werd met een schot in de long, bevrijd. Een der bew. een Opperw.M. der Mar. werd doodgeschoten.